

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Біолого-екологічний факультет
Кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи

Куземко В.А.

“ _____ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 5.2В «Інноваційні технології раціонального використання земельних ресурсів»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____ **101 – Екологія** _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет/центр _____ **біолого-екологічний** _____

(назва факультету/центру)

Робоча програма «Інноваційні технології раціонального використання земельних ресурсів» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за спеціальністю 101 – Екологія „___” _____, 2017 року- __ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Горбань В.А., доц., канд. біол. наук, доц.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології

Протокол від “15” _____ 05 _____ 2017 року № 24

Завідувач кафедри

_____ (Зверковський В. М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“15” _____ 05 _____ 2017 року

Схвалено науково-методичною радою біолого-екологічного факультету

_____ (шифр, назва)

Протокол від “_ 21 _” _____ 06 _____ 2017 року № 28

Голова _____ (Масюк О.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“_ 21 _” _____ 06 _____ 2017 року

Схвалено Вченою радою біолого-екологічного факультету

_____ (шифр, назва)

Протокол від. “23” _____ 06 _____ 2017 року № 7

Голова _____ (Севериновська О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“_ 23 _” _____ 06 _____ 2017 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва)	За вибором	
Модулів 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>101 – Екологія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		4-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	год.
		Практичні, семінарські	
			год.
		Лабораторні	
		16 год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	год.
		У тому числі індивідуальні завдання:	
Вид контролю: диф. залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: мати уявлення про основні інноваційні шляхи щодо напрямку посилення інноваційної спрямованості підвищення ефективного використання земельно-ресурсного потенціалу України.

Завдання: забезпечення якісної теоретичної та практичної підготовки студентів, які спеціалізуються в галузі екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування, надання студентам знань з основ застосування інноваційних технологій обробітку ґрунту та вирощування сільськогосподарських культур, використання сучасних агротехнічних засобів, розвитку органічного землеробства в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні особливості сучасних технологій обробітку ґрунтів, відмінності між традиційним та органічним землеробством, основні завдання охорони ґрунтів.

вміти: виконувати аналіз взаємозв'язків властивостей ґрунтів з умовами їх формування та використання, на науковій основі розробляти заходи щодо раціонального використання та охорони ґрунтового покриву України.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інновації у використанні земель.

Тема 1. Деградація ґрунтів, причини виникнення та заходи попередження.

Тема 2. Ерозія ґрунтів.

Тема 3. Дегуміфікація ґрунтів.

Тема 4. Охорона ґрунтів від забруднення агрохімікатами.

Тема 5. Процеси вторинного засолення, осолонцювання та злитизації ґрунтів.

Тема 6. Бонітування ґрунтів.

Тема 7. Моніторинг ґрунтів та його значення для боротьби із забрудненням навколишнього середовища.

Тема 8. Нормативно-законодавча база у сфері використання й охорони земельних ресурсів в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Інновації у використанні земель													
Тема 1. Деградація ґрунтів, причини виникнення та заходи попередження.	16	4		2		10							

Тема 2. Ерозія ґрунтів.	18	4		4		10						
Тема 3. Дегуміфікація ґрунтів.	14	2		2		10						
Тема 4. Охорона ґрунтів від забруднення агрохімікатами.	12	2				10						
Тема 5. Процеси вторинного засолення, осолонцювання та злітисації ґрунтів.	14	4				10						
Тема 6. Бонітування ґрунтів.	16	2		4		10						
Тема 7. Моніторинг ґрунтів та його значення для боротьби із забрудненням навколишнього середовища.	18	4		4		10						
Тема 8. Нормативно-законодавча база у сфері використання й охорони земельних ресурсів в Україні.	12	2				10						
Разом за змістовим модулем 1	120	24		16		80						
Усього годин	120	24		16		80						

5. Теми семінарських занять

Не заплановано.

6. Теми практичних занять

Не заплановано.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з методами дослідження водної ерозії ґрунтів	4
2	Ознайомлення з методами дослідження вітрової ерозії ґрунтів	4
3	Оцінка ґрунтів за комплексом їх властивостей	4
4	Розробка заходів раціонального використання земель з урахуванням їх основних властивостей	4
	Разом	16

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Інновації у використанні земель	
1	Тема 1. Деградація ґрунтів, причини виникнення та заходи попередження. Основні типи деградації ґрунтів.	10
2	Тема 2. Ерозія ґрунтів. Особливості прояву водної та вітрової ерозії ґрунтів.	10
3	Тема 3. Дегуміфікація ґрунтів. Причини та наслідки дегуміфікації ґрунтів.	10
4	Тема 4. Охорона ґрунтів від забруднення агрохімікатами. Основні заходи щодо попередження забруднення ґрунтів агрохімікатами.	10
5	Тема 5. Процеси вторинного засолення, осолонцювання та злитизації ґрунтів. Основні причини засолення та осолонцювання ґрунтів.	10
6	Тема 6. Бонітування ґрунтів. Основні підходи до бонітування ґрунтів.	10
7	Тема 7. Моніторинг ґрунтів та його значення для боротьби із забрудненням навколишнього середовища. Типи моніторингу ґрунтів та їх особливості.	10
8	Тема 8. Нормативно-законодавча база у сфері використання й охорони земельних ресурсів в Україні. Основні положення Земельного кодексу України.	10
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

Не заплановано.

10. Методи навчання:

1. Словесні (лекція, бесіда, дискусія, інструктаж);
2. Наочні (демонстрація, ілюстрація);
3. Практичні (лабораторна робота, самостійна робота, індивідуальна робота).

11. Методи контролю

1. Практична контрольна перевірка (синтезована – узагальнена перевірка знань, умінь, навичок; ймовірна – перевірка всієї системи знань);
2. Тестовий метод;
3. Програмований метод;
4. Підсумковий (екзамен проводиться методом письмової роботи, бесіди, практичної роботи, тестування).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1	Сума
100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Назаренко І. І. Ґрунтознавство. – Чернівці, 2003. – 400 с.
2. Полупан М. І. Визначник еколого-генетичного статусу та родючості ґрунтів України. – К.: Колобіг, 2005. – 304 с.
3. Травлеев Л. П. Спутник геоботаника по почвоведению и гидрологии. – Д.: ДГУ, 1979. – 87 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Волощук М. Д. Ерозія ґрунтів України: еволюція теорії та практики. – К.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 325 с.
2. Лисецкий Ф. Н. Современные проблемы эрозиоведения. – Белгород: Константа, 2012. – 456 с.
3. Белова Н. А. Естественные леса и степные почвы (экология, микроморфология, генезис). – Д.: ДГУ, 1999. – 348 с.
4. Вернандер Н. Б. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства. – К.: Радянська школа, 1965. – 180 с.
5. Герасимов И. П. Основы почвоведения и география почв. – М.: Гос. изд-во геогр. лит-ры, 1960. – 492 с.
6. Докучаев В. В. Русский чернозем. Отчет Вольному экономическому обществу. – М.: Сельхозгиз, 1952. – 653 с.
7. Зонн С. В. Географо-генетические аспекты почвообразования, эволюции и охраны почв. – К.: Наук. думка, 1989. – 216 с.
8. Карпачевский Л. О. Экологическое почвоведение. – М.: ГЕОС, 2005. – 336 с.
9. Добровольский Г. В. Экология почв. – М.: МГУ, Наука, 2006. – 364 с.

Допоміжна

1. Медведев В. В. Плотность сложения почв (генетический, экологический и агрономический аспекты). – Х.: Изд-во «13 типография», 2004. – 244 с.
2. Можейко Г. А. Лесо-аграрные ландшафты Южной и Сухой Степи Украины. – Х.: Эней, 2000. – 312 с.
3. Номоконов Л. И. Общая биогеоценология. – Ростов: Изд-во Ростовского университета, 1989. – С. 152.

15. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ДНУ ім. Олесья Гончара, 49025, м. Дніпро, проспект Гагаріна, 72
2. Обласна наукова бібліотека, 49025, м. Дніпро, вул. Ю.Савченко
3. Бібліотека ДДМА, 49025, м. Дніпропетровськ, вул. В. Вернадського
4. Наукова бібліотека ім. В.І. Вернадського, м. Київ

16. Структура рейтингової системи оцінювання

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
 Кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології
 Дисципліна «Інноваційні технології раціонального використання земельних ресурсів»
 Академічна група: БЕ-17-1
 Навчальний рік: 2018–2019
 Семестр 2

Елементи контролю за 1 змістовим модулем

Змістовний модуль 1.

Термін: 23-38 тижні

Вид контролю	Кількість завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
1. Лабораторні роботи	4	13	52	23-37
2. Самостійна робота	8	6	48	35-37
Всього:			100	

Складання 1-го змістового модуля: 37 тиждень

Перескладання 1-го змістового модуля: 38 тиждень

Викладач

Горбань В. А.

Викладач, що веде лабораторні заняття

Горбань В. А.

Завідувач кафедри геоботаніки,
ґрунтознавства та екології

Зверковський В. М.

Протокол № 24 від 15.05.2017 р